

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova egy lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések ára:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számíttatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helygondozat díj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Államunk és fajunk.

Még egy-két év és Magyarország nagy nemzeti ünnepe, Szent István király napja, össze fog esni a millennium megünneplésével.

Nincs tanulságosabb, mint visszatekinteni e napon nemzetünk múltjára, melyre való emlékezés a költő: „Isten csodája, hogy áll hazánk.“

Nagy birodalmak dőltek össze azon idő óta, hogy I. István király megnyerte a magyar nemzetet a keresztény polgárosodásnak. Óriási viharok súvöltöttek el azóta Magyarország fölött. Viharok, melyek kevésbé szivós és életképes nemzeteket multhatlanul örökre megsemmisítettek volna.

E súlyos rázkódtatásoktól és véres küzdelmekről jelölt múltban csak egy nem változott soha: a magyarság államalkotó és fentartó ereje. Fajunknak ezen ereje emelte Magyarországot nagy királyaink korszakában a hatalom és dicsőség polczára. De ezen erő daczolt diadalmasan minden vésszel és viharral is, mely belső meghasonlás és kül-ellenség által érte Magyarországot. Ezen erő vitta ki végre nemzetünk megújulását, történeti jogainak elismerését és azt az imponáló helyzetet, melyet hazánk ma a monarchiában s így Európa államai sorában elfoglal.

Magyarország és a magyarság tehát elválaszthatatlan fogalmak. S ma ép úgy igaz, mint századokkal ezelőtt, hogy Magyarország csak addig fog létezhetni mint önálló állam, míg a magyar faj lesz benne a politikai és közmívelődési szupremácia.

Nem a nemzetiségek elnyomásának elmélete az, a mit mi itt hirdetünk, hiszen velünk együtt képezik a magyar nemzetet, osztozva minden alkotmányos jogainkban és kötelességeinkben.

De ki az, a ki a magyar faj államalkotó ereje és politikai hegemoniája nélkül elkép-

zelhet magának egy önálló, egységes, élet-erős Magyarországot? Senki. Még a nemzeti-ségi tulzók sem. Ellenkezőleg azzal a be nem vallott gondolatokkal törekednek céljaik való-sítására, hogy Magyarország mint fölbontott kéve fog széthullani a magyar faj politikai szupremáciájának megbénítása után.

Sem románok, sem horvátok, sem tótok, sem szerbek és németek nem tarthatják fenn külön-külön vagy együttvéve Magyarország állami önállóságát és hatalmi súlyát. Arra egyedül a magyar faj képes. Képesíti rá tul-nyomó többsége a többi nemzetiséggel szem-ben, rendíthetlen haza- és szabadságszeretete, kiváló politikai eszéje és domináló művelt-sége.

Mindezen tulajdonságai el vannak ismerve Európaszerte, bármily rágalmat szórjon is ellentünk a nemzetiségi izgatás. Hazánk meglepő fejlődése és haladása 1867. óta ép oly elvitáztatlan érdeme a magyar fajnak, mint diadalmas küzdelmünk az alkotmány vissza-állításáért. Magyarország, régóta menthetle-nül be lenne olvasztva Ausztriába, a nemze-tiségek régóta áldozatul estek volna a ger-mánizációnak, ha nem a magyarság lenne a hatalmi súly és politikai vezérszerep Szent István király birodalmában.

A leggonoszabb rosszakarat sem vonhatja kétségbe, hogy Magyarország egy negyed század leforgása alatt óriási módon haladt és fejlődött. Állami erőnk, politikai befolyásunk, közmívelődési előmenetelünk, gazdasági ha-ladásunk — mind erről tanuszkodnak. A mai Magyarország súlypontja a monarchia hatal-mának; legerősebb támasza az alkotmányos uralkodó trónjának; döntő tényező a mon-archia külpolitikájában.

A mily nagy azonban e haladás, ép oly kétségtelen az is, hogy fejlődésünknek és erő kifejtésünknek a hagyományos magyar párttorzalkodás és meghasonlás a legutóbbi mult korszakban is sokszor gátlón állt utjá-ban. Törvényhozásunk drága idejének nagy részét huszonöt év óta meddő közjogi viták és pártküzdelmek vonják el. Hasonlíthatla-nul előbbre lennének a reformok terén, ha ezen áldás nélküli küzdelem nem bénította volna meg akárhányszor a kormány és a törvényhozás alkotó erejét.

Ha van nap, mely egységre, összetartásra és egyetértésre inti nemzetünket, ugy e nap az. Jusszon mindenkinek eszébe, hogy az a „balsors, mely bennünket régen tép“, történe-tünk minden szomorú korszakában a belső meghasonlásból zúdult hazánkra.

Az EKE háromszéki osztálya kirándulása.

— Málnás, Tusnád, Szent-Anna tava, Torjai Büdös.

Az E. K. E. háromszékvármegyei osztálya, mely alig öt hónapja alakult meg, a hó 17-én és 18-án rendezte negyedik kirándulását a természeti kin-csekben oly gazdag Málnás, Tusnád, Szent-Anna tava és Büdös barlanghoz. E kirándulás, mely a legszebb rendben és páratlan kedélyességgel folyt le, a háromszékvármegyei osztály eddigi működé-sére a koronát tette rá.

F. hó 16-án a d. u. vonattal megérkeztek a köz-pontból kiküldött és Magyarország különböző vi-dékeiről jelentkezett tagok mintegy 28-an.

A helyi bizottság az elszámolási teendők elvég-zése után félóra mulva az idegen vendégeket Sepsi-Szentgyörgy város nevezetesebb helyeinek meg-tekintésére vezette el.

Az esti 8 órára kitűzött ismerkedési estélyre a Központi Szálloda helyiségében a helybeli tagok-kal együtt száznál többen jelentek meg.

Ott volt a háromszék vármegyei osztály elnöke mélt. Potsa József főispán ur is, a ki a töle meg-szokott meleg hangon üdvözölte a távolról jött vendégeket. A vendégek részéről a szíves fogad-tatást Teőreök Lajos pénzügyminiszteri tisztvi-selő köszönte meg. Az ismerkedési estély már 10 órakor véget ért, miután már 17-én 6 órakor a társaság elindul a tervezett kirándulás végrehaj-tására.

Fél hat órakor mozsárágyuk dörgése ébresztette föl csendes álmukból a város lakóit. Az ágyu dörgése a gyülekezésre adott jelt s lám, alig telt bele fél óra, a kiránduló társaság minden tagja utra készen volt. A magán- és az osztály által fel-fogadott kocsi száma 24 volt. Berecz Gyula tit-kár elrendezvén a vendégeket, megadta a jelt az indulásra. A kedélyes társaság felhasználván és élvén az idővel, megtekintette Oltszem község felső végén levő gróf Mikó-féls kastélyt, de csak kívülről, mert a kulcs, a mint a kertész mondja, Bodokon áll; ez pedig elég kár, mert a turisták serege igen gyakran keresi fel ez igen szép fe-kvésű kastélyt. A kastély megtekintése után ko-csira szállt a társaság és elhajatott Málnás-für-dőre.

A birtokosság és igen szép számban összegyűlt fürdővendégek élén dr. Farnos Dezső tanár, für-dő-biztos ur fogadta az E. K. E.-et, üdvözölvén au-nak elnökét és szép számban megjelent tagjait. Az E. K. E. részéről a mélt. főispán ur válaszott, kifejtvén a kirándulás célját, melynek — ugy mond — nem az a célja teljesen, hogy csak az élvezetet keresse, hanem az, hogy tüzetes és ala-pos tanulmányt tegyen és a látottakat a sajtó te-rén a nagyvilággal megismertesse.

A fogadtatás elhangzása után Lantos György zenekarának hangjai mellett bevonult a kirándu-lók serege a vendéglő szabad éttermébe, a hol a birtokosság által rendezett villásreggeli fogadta.

Alig végződött el a reggeli, már fölhangzott a fürdő megtekintésére indulást jelző sip. A kirán-dulók tömege két csoportba oszlott fel, melyek a fürdőorvos és fürdőbiztos kalauzólása mellett tel-jesen és részletesen megtekintettek mindent. A fürdőtelepen tartott körutból visszatérve, a zene-pavillon közelében levő padokon helyezkedett el a kirándulók csoportja, hallgatva Lantos zeneka-rának szebbnél szebb népdalait.

Rövid idő multával hangzott ismételten a hivatott hang az ebédhez. Itten volt alkalom teljesen számba venni a kirándulókat. Az elindulók száma 86-ra szaporodott fel.

Idegen vendégeink a következők voltak: Szotyori Nagy János, orsz. képviselő Budapestről, Málnási Ferenc és neje Pancsováról, Vizkelety Kler és Janka Pancsováról, Radnóthy Dezső E. K. E. titkár, Lier Jenő, Dunky Kálmán és neje, Kuthy István és Bede Jób hírlapíró Kolozsvárról, Nagy Gyula kulturműnök Brassó, Abrai Lajos kereskedelmi akadémiai igazgató és családja, Arad, Bérczy Antal és családja Szegedről, Teőreők Lajos Budapest, Damokos István Bácsfalu, Rusz János Türkös, dr. Nagy Kálmán Budapest, Kiss Zsigmond, Steriuné és leánya Bukarestből, Száva Aladár Brassó, Brummer Géza Arad, Sipos János és családja Csernátfalu, br. Jósika Lajosné, Branyicska, Gazsi József Kolozsvár, Makrai Anna, Pogány Károly orsz. képviselő, Rákosi Viktor (Sipulusz) Budapest stb. stb.

Mielőtt az ebéd megkezdődött volna, elnök ur ő méltósága megnyitotta a közgyűlést és felkérte Berecz Gyula titkár, hogy tegye az osztály működéséről szóló jelentését. A titkári jelentés főbb pontjai a következők voltak: az előpataki kirándulással kapcsolatban rendezett estély tiszta jövedelme volt 65 forint; a mult gyűlés által az előpataki ásványvizet, fürdők, sétányok, lakások stb. megtekintésére kiküldött bizottság eljárásáról felvett jegyzőkönyv bemutatása; előkészületek egy 5—6 napig tartó magyar alföldi kirándulásra s végül Berecz Gyula titkár igen sokoldalú elfoglaltságát adván okul, állásáról lemond.

A közgyűlés a titkári jelentést tejtartalmilag — kivéven a titkár lemondását — elfogadta és lelkes éljenzés kíséretében Berecz urat titkári állásának megtartására fölkérte.

Kapcsolatban a titkári jelentéssel elnök ur ő méltósága azt az indítványt teszi, hogy Vántsa György tanítót válaszsza meg helyettes titkárnak, hogy ez által könnyíttessék meg a rendes titkár teendője. A tett indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta és Vántsa György tanítót helyettes titkárrá megválasztotta.

Elnök ur ő mélt. indítványozza, hogy jelen gyűléséből kéressék meg az E. K. E. központi választmánya az iránt, hogy adjon segélyt a Szent Anna tavához építendő turista-menedékház felépítési költségeihez. A tett indítvány egyhangulag elfogadtatott és a kérés elintézése az elnökségre bízott.

Elnök ur ő méltósága indítványozza, hogy addig, a míg a meleg napok tartanak, célszerű lenne a gyulafalvi ipartelep megtekinteni s ha a közgyűlés jónak látja, a kirándulás megtartására kitűzi aug. hó 27—28-át. A tett indítvány egyhangulag elfogadtatott.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés elnök ur ő méltóságának zajos megéljenzésével véget ért.

Rövid idő múlva már az asztalon párolgott a leves, melynek elfogyasztása után Potsa József főispán ur poharat emelt a turistákért, Nagy János orsz. képviselő Potsa József főispán és Berecz Gyula titkár köszöntötte fel, Potsa József elnök ur éltette a málnási fürdő tevékeny közbirtokosságát, dr. Bodor Tivadar felköszöntötte az E. K. E. jelenlevő tagjait, Berecz Gyula titkár éltette Magyarországból jött turista-vendégeinket.

Az ebéd elvégzése után ismét kocsiraült a társaság, tovább folytatandó útját.

A mint a fölviillanyozott társaság a vadregényes vidéken útját tovább folytatta, hol minden perczen változatosabb panoráma állott a szemlélő elé, a társaság hangulata is emelkedettebb lett. Az Olt folyó jobbpartján emelkedtek a Hargita hegyvonala magasabb pontjai: a Murgó, meg a Hatod, balpartján a málnási hegyek, tovább a Torjai Büdös barlangot elfedő magaslatok, a háttérben mint a hegyek ótágu koronája emelkedett ki a Szent Anna tavát keblében rejtgető hegycsoport. E szép vidéken folytatva utunkat, alig egy óra eltelté után Mikó-Ujfalun és Zsombor völgyén, melyben fűrészfűrészek és kavics-zúzó malmok moraja hangzott, áthaladva, megérkezett a társaság **Bükszádra.**

A társaság, mely a közeli falvakból és a málnási fürdőről jött vendégekkel 150-re szaporodott fel, a kocsikról leszállva, megtekintette a terjedelmes gyártelepet, mely alig 20 éve még a legprimitívabb berendezéssel bírt s ma már a modernbb igényeknek megfelelőleg van berendezve. A nagy hősség daczára a társaság gyönyörködve nézte a fürge munkásokat, a kik nagy ügyességgel állították elő a különböző üvegterméket. Bucsut véve a gyár előzékeny igazgatójától, Tusnád felé folytatta útját a társaság.

Tusnádon a fürdőbirtokosság élén mélt. Vajna Tamás fürdőbiztos ur fogadta a kirándulókat, lelkes szavakkal hívta fel az egyesületet, mely mint vendég jött megtekinteni e fürdőtelepet, s kérve, hogy annak beható megtekintése után a szélrózsa minden irányában terjeszsze szerzett tapasztalatait az egyesület. A szívélyes szavak elhangzása után az E. K. E. nevében mélt. Potsa József főispán ur válaszolt; megköszönvén a szívélyes fogadtatást, ígéretet tett, hogy bár nem esik e fürdőtelep osztályunk munkakörébe, de azért főtörékvése leendő osztályunknak annak érdekeit képviselni és ismertetését a lehető legnagyobb körben terjeszteni. Az elhangzott szavakat közel 500 ember lelkes éljenzése kísérte. A fogadtatás után Bogdán Emil igazgató ur vezetése alatt levő bizottság szállásolta el a vendégeket.

Rövid pihenés után a társaság megtekintette az ujonan épített és csinosan, a kor színvonalán álló, a legkényesebb igényeket is kielégítő berendezéssel bíró fürdő-épületet; innen a szép fekvésű Apor-tetőre ment, a honnan igen gyönyörű kilátás tárult eléje. Az Apor-tetőről fenyves erdőn át vezetett sétányon a Ludmillára jutott a társaság, a honnan nagyszerű kilátás van ugy a fürdőtelepre, mint Csikvármegye alsó részére. A Ludmilláról szintén fenyves erdőn keresztül jól gondozott sétányon haladva lejutottak az Olt völgyébe, majd a főkuthoz.

Hét órákor a fürdővendéglő terraszán a vendégek tiszteletére a birtokosság gazdag bankettet adott, melyen sok szép felköszöntőt mondtak.

Este a fürdő zenetermében igen szép sikerű hangversenyes táncmulatság volt, melyen nagy és intelligens közönség jelent meg. Látható volt ott Tusnád egész előkelő és szép fürdőközönsége.

Az érdekes műsort, melynek minden egyes pontja szépen sikerült, kedélyes táncmulatság követte, mely — tekintettel arra, hogy a társaság reggel öt órákor a Szent-Anna-tóhoz készült, — éjfél után bevégeződött.

Virradatkor (18-án) már szervezkedett a Szent Anna tóhoz ránduló nagy társaság. Gyalog ment a tóhoz három órai meredek hegyi úton az egész vendégcsereg. Eltelve a gyönyörű képpel, mit e vidék nyújtott, alig győzték nézni a kirándulók a tónak és környékének szépségeit. A király születésnapja alkalmából a tó melletti kápolnánál a szabadban mise volt, melyet az egész társaság meghallgatott. Mise után ágyulóvások hirdették az ünnepet. A társaság ezután elénekelt a Hymnust és a Szózatot. Kévs idő múlva a Szent-Anna-tó mellett készült reggelizniült a társaság, melyet le is fényképeztek.

A Szent-Anna-tótól nyaktörő utakon gyalog és ökörszekereken a torjai Büdöshöz rándult a társaság. Itt ismét ebéd volt, sűrű és élénk tószatokkal fűszerezve.

A torjai Büdös-barlang, a báró Apor-féle szén-sav-sűrítő gyár és a Bálványosvár megtekintése után a társaság kocsikon visszaindult Sepsiszentgyörgy felé.

Utközben még Málnáson volt visszajövet rögtönzött táncmulatság.

Ezzel a kitűnő kirándulás ünnepségei aug. 19-én véget értek.

A kirándulás rendezése körül különben Potsa József főispán mellett Berecz Gyulának, a háromszéki osztály titkáranak van elsőrangú érdeme.

Kirándulás Gyulafalvára.

Meghívó

az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület háromszékvármegyei osztálya által 1892. augusztus hó 28., 29. és 30-án Gyulafalvára rendezendő V. kirándulásra. Az E. K. E. Háromszékvármegyei osztálya nevében: Potsa József, főispán, elnök. Berecz Gyula, titkár. Az orbai járási albizottság nevében: Hollaky Attila, alelnök. Ebergényi Gyula, jegyző.

A kirándulás programja:

1. Augusztus hó 28-án vasárnap delután 4^{1/2} órákor gyülekező S.-Szentgyörgyön a vasútállomáson. Indulás Kovásznára delután 5 óra 3 perczkor.
2. Érkezés Kovásznára 6 óra 41 perczkor. A kirándulók kocsikra ülnek és elszállásoltatnak a helyi bizottság által.
3. Este 7 óra 30 perczkor táncestély a Deák Imre tulajdonát képező „Szinkörben.“ Belépti-díj személyenkint 50 kr.
4. Augusztus hó 29-én hétfőn reggel 5 órákor gyülekező a Szinkör előtt.
5. Indulás kocsikon a Térért állomáshoz 5 óra 10 perczkor.
6. Érkezés a Sikló alsó állomásához 6 órákor. Itt a kirándulók a kocsikról leszállnak és gyalog tessék meg az utat a Sikló alsó állomásától a felsőig.
7. Reggeli 7 órákor érkezés a Sikló felső állomásához; itt a kirándulók a Horn-féle vasuttra szállnak.
8. Reggeli 7 óra 45 perczkor érkezés a Gábor-fűrészhöz. Villásreggeli. Megtekintése a fűrésztelepnek.
9. A Gábor-fűrészteleptől indulás d. e. 10 órákor a Horn-féle iparvasuton Gyulafalvára.
10. Gyulafalvára érkezés délelőtt 10 óra 15 perczkor.
11. Megtekintése a fűrésztelepnek.
12. Déli 12 órákor közös ebéd.
13. Delután 2 óra 30 perczkor a karalyosi vonalrésznek megtekintése.
14. Delután 4 órákor indulás Gyulafalváról az iparvasuton a Sikló felső állomásáig.
15. Érkezés Kovásznára (a Sikló felső állomásától az alsóig gyalog, onnan Kovásznára szekeren) esti 6 óra 30 perczkor.
16. Este 7 órákor közös vacsora a Szinkörben.
17. Közvacsora után a kirándulók előbbi szállásaikon hálának meg.
18. Augusztus hó 30-án kedden reggel a 4 óra 47 perczkor induló vonattal S.-Szentgyörgyre visszatérés.

Tudni valók. Ezen kirándulásra jelentkezni lehet f. évi aug. hó 26-án délig Berecz Gyula titkár úrnál S.-Szentgyörgyön, az orbai járásiak pedig Hollaky Attila elnök úrnál Kovásznán. A jelentkezés alkalmával minden személy után 3 frt 50 kr fizetendő le. Minthogy pedig a jelentkezők részére minden szükségesről gondoskodni kell, ezen összeget akkor is tartoznak megfizetni, ha esetleg a kiránduláson részt nem vesznek. Ezen összegért a kirándulók Kovásznán fuvar és szállással, Gyulafalván és Gábor-fűrésznél pedig villásreggeli és ebéd, valamint a visszatérés alkalmával Kovásznán vacsorával ellátatnak.

Gyulafalva a Keleti Kárpátok között a Ménes-bérez alján, a Baszkafolyónak egyik terjedelmes öblében keletkezett faipartelep, Zathureczky Gyula erdősegeiben. Horn Dávid és társai 1889 évben létesítették a páratlanul kitűnő fenyőerdők kihasználására, melyek addig nagy részben hozzáférhetetlenek voltak. Az első telep, a „József-fűrész“ létrejötté után egy második telepet is felszerelt a czég „Gábor-fűrész“ néven. Előbb kocsit készítetett a vállalat, mely Papolcz községtől 26 kilométernyire nyulik. A szállítás könnyebbítése czéljából azonban a nagymérvű termelésre való tekintettel vasutakra volt szükség. Ennek folytán Kovásznán község felső végétől, az ugynevezett Térértől kezdve, iparvasutat épített a vállalat, melybe a Kárpát-hegység vízválasztójának átlépése végett 1260 méternyi hosszu s közel 400 méternyi emelkedő sikló van beiktatva. Az iparvasut az 1020 méter magasságu „Siskafő“-hegyre felemelkedvén, folytonos eséssel húzódik változatosan kanyarogva a páratlan szépségű fenyvesek között a gőzfűrészekig mintegy 20 km. hosszban. Mély árkokat hidal át a vasut s szédítő meredek sziklás, hegylőkökön tüszköl végig a vonat, elragadó tájképet tüntetve élénk. A gőzfűrésztelepek a modern technika bámulatos vívmányaival vannak felszerelve s terjedelmükben páratlanul állanak. Mintegy 400 lóerőt bocsátanak az ipar rendelkezésére a gőzgépek. Éjjel-nappal harsognak a kereset és körfűrészek, a gyalugép sivit a fűrészköszörők visongnak. Az éj sötétjét elűzi a villamos fény, mely a tisztviselői és munkásokba is be van vezetve. Az

erdőkől lövönatu vasutak gyűjtik össze a tömérdek tönköt s a dusvízü Baszka folyó mentén újabb 23 kilométernyi vasuton eddig hozzáférhetetlen hegyvidék felséges panorámája nyílik meg előttünk.

T a n ü g y .

Értesítés.

A kézdivásárhelyi községi elemi fiu- és leányiskolában a beírások az 1892—3. iskolai évre szeptember 1., 2. és 3-ik napjain d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig, valamint 5-én d. e. 8—12 óráig eszközöltnének. A felvételi és javító vizsgálatok 5-én d. u. fognak megtartatni.

Beírási díj: 75 kr; a szegénységi bizonyítványt felmutatók a beírási díj fizetése alól felmentetnek. K.-Vásárhelyen, 1892. augusztus 22-én.

M. Székely János,
közs. isk. igazgató.

Felvétel a sepsiszentgyörgyi kisdóvónó-képző intézetbe.

Az 1892—3-ik tanév kezdetével, vagyis folyó évi október hónapban a Sepsiszentgyörgyön szervezett kisdóvónó-képző intézet 1. osztálya megnyílik s abba 40 növendék fog felvételt.

Felvétnének oly leányok, a kik 14-ik életévüket betöltötték, egészséges és ép testalkattal, valamint tiszta hanggal és zenei hallással bírnak és valamely nyilvános felsőbb vagy polgári 4., esetleg a felső leányiskola második osztályát sikerrel bevégezték, vagy a megfelelő tantárgyakból a felvételi vizsgálatot sikerrel kiállják.

A felvételi vizsgálat a polgári leányiskola azon tananyagára terjed ki, a melynek nyilvános iskolában tanulását a jelentkező nem igazolja.

A felvételhez megkövetelt tiszta hang és zenei hallás igazolása végett a felvételi feltételeknek egyébként megfelelő jelentkezők zenei hallásukra, ritmikus érzékükre és hangjokra nézve meg fognak vizsgáltatni. A beszéző szerv feltűnő fogyatkozása, a zenei hallás és ritmikus érzék teljes hiánya miatt a jelentkező elutasítatik.

A kisdóvónó-képző intézettel kapcsolatosan internátus áll fenn, melybe a növendékek elhelyezés lehetőségéhez mért számban élelmezésre és teljes ellátásra felvétnének. A növendékek által fizetendő köztartási díj tanévenként 80 frt, a mely összeg havi előleges részletekben fizetendő. A beutakó növendékek tartoznak teljes ágyfelszerelés, továbbá evőkészletet magukkal hozni.

Az óvónó-képző intézet növendékei 1 frt beírási és külön 15 frt tandíjat fizetnek, a tandíj fél-évi részletekben előre fizetendő.

Az óvónó-képző intézetbe való felvétel iránt folyamodók a következő okmányokat tartoznak eredeti példányban, vagy hiteles másolatban bemutatni: a) a keresztlevelet vagy születési bizonyítványt, b) a legutóbbi két tanévéről szerzett iskolai bizonyítványokat, c) a testi épiséget és egészséget igazoló hatósági, orvosi bizonyítványt, d) a második védhimlő-oltást igazoló bizonyítványt, e) ha a folyamodó a megelőző tanévben nem járt iskolába, egy ezen időről kiállított hatósági erkölcsi bizonyítványt, végül f) a folyamodó nyelvismeretét igazoló okmányt.

A folyamodók az intézeti orvos által is meg fognak vizsgáltatni s azok fel nem vehetők, kik nem ép érzékűek, vagy a kik feltűnő testi fogyatkozásban szenvednek.

A felvételi vizsgálat Sepsiszentgyörgyön, az intézet helyiségében, folyó évi szept. 29. és 30-ik napján tartatik. Kezdeté reggel 8 órákor van.

Azon folyamodók, kik felvételi vizsgálatra köteleztetnek, folyó évi szeptember 20-án ezen körülményről értesítettnek fognak, mely célból a pontos lakáscím a folyamodványon feltüntetendő.

A felsorolt okmányokkal felszerelt s az óvónó-képző intézet igazgatótanácsához címzett kérvények folyó évi szept. hó 15-ig a saját megyéjük kir. tanfelügyelője útján Háromszékvármegye kir. tanfelügyelőségéhez adandók be.

Sepsiszentgyörgyön, 1892. aug. 16.

Dancs Bertalan,
kir. tanfelügyelő.

Különlék.

— **Lajos napja.** A Rikán belőli honvédegyet az idén is megünnepli Kossuth Lajos nagy hazafiának nevenapját. Lajos napja alkalmából esütőtörkőn banketet rendez, melyre minden igaz szívű hazafi és honleányt meghív az igazgató választmány.

— **Hymen.** Czirmay Árpád nagyterem áll. isk. tanító e hó 22-én tartotta esküvőjét Bányai Izidora kisasszonnyal, Bányai Sámuel helybeli iparos kedves leányával. Szerencsét kívánunk e házassághoz!

— **Szent István király napját** Kézdi-Vásárhelyt is kegyeletesen megünnepezték. A róm. kath. templomban istentisztelet volt, melyen az összes hatóságok képviselve voltak.

— **Táncmulatság.** A helyben szünidőző tanuló ifjúság által e hó 20-án rendezett, műsorral egybekapcsolt táncmulatság úgy anyagilag mint erkölcsileg is nagyon szépen sikerült. A mulatság már délután 6 órakor megkezdődött s egészen a késő hajnali órákig tartott a legjobb hangulatban. A műsor is igen jól volt összeállítva. A nyitány után Varga Irén k. a. szavalt zongorakiséret mellett igen szépen, mely a figyelmet mindvégig lekötötte, s végül általános tapsvihar jutalmazta a kisasszonyt szép tehetségéért. Binder Jolán k. a. kellemes hangjával gyönyörködtette a közönséget, énekelve egy pár igen szép darabot. Dicsérőleg kell megemlékeznem ifj. Benkő Sándor ur felolvasásáról is, mely élénk derűtség között folyt le. A műsor végeztével megint megkezdődött a tánc, melynek csak a felkelő nap vetett véget. Mindenki egy-egy szép emlékekkel távozott, dicsérve a rendező bizottságot s különösen annak vezetőit: ifj. Benkő Sándort, Székely Margit, Nagy Irma, Baka Ida kisasszonyokat és Jancsó Istvánt, kik mindent elkövettek, hogy mindenki jól mulasson, a mi nekik szépen is sikerült. Gratulálók! ... e . . . a.

— **Gyászjelentés.** Karatnai Könczei Kelemené szül. Imecs Róza a maga és mostoha gyermekei: Anna, Klári és Kelemen és számos rokonok nevében fájdalomtól kebellet tudatják felejthetetlen férje és hön szeretett apjok és rokonok Karatnai Könczei Kelemennek 56 éves korában agyhártyagyulladás következtében rövid szenvedés után folyó évi augusztus 22-én déli 12 órakor történt halálát. Hült tetemei folyó hó 25-én délután 3 órakor Karatnán az ev. ref. szertartás szerint a családi sírboltba fognak tetetni. Béke lengjen porrai felett! Karatna, 1892. aug. 22.

— **Kovácsnái hírek.** Tüzi lárma volt vasárnap reggel 5 és 6 óra között Kovácsnán. Egy csűr gyuladt meg belülről, de idejében sikerült eloltani. — Záporral vegyes jégeső hallott hétfőn délután. A határon különösen a kukoricát rongálta meg a majdnem 10 perczig dühöngő borszút elem.

— **A gyulafalvi vasút előmunkálatai** a befejezéshez közelednek. Az állomási épületek egy hét múlva lakhatók lesznek. A telefon-vezetők már az állomásig vannak felállítva. A sínek rendeltetésüknek már át vannak adva. Kedden a Törtrétől több rendben deszka-, épületkő- és kavicsszállítmány érkezett a kovácsnái állomáshoz. A két állomáson élénk sürgős forgás van. A deszka-állomány rohamosan növekszik, holott naponként 14—16 kocsival irányítanak Brassó felé. A befejező munkálatok e hó végére várhatók.

— **„Kézdi-Polyáni fürdő részvénytársaság”** alakítása iránt indított mozgalmat Polyán község derék intelligenciája. E tárgyban felhívást adott ki, melyet melegen ajánlunk a közönség figyelmébe. A felhívás így hangzik:

A nagy közönségnek igen hasznos szolgálatot véltünk teljesíteni akkor, midőn a fenti címet megvalósítandó, ezezzel e tárgyban mozgalmat indítottuk és a szíves érdeklődőket tisztelettel felkérjük, hogy folyó év és hó 28-án (vasárnap) délután 3 órakor Kézdi-Polyán község házánál tartandó értekezleten minél számosabban megjelenni sziveskedjenek, hogy értékes ásványvizűk gyógyító erejét mentől előbb a szenvedő emberiség hasznára fordíthassuk. Kézdi-Polyánban, 1892. augusztus hó 22-én. Zonda Mihály. Solnay János g. k. esperes-plebanos. Szabó Márton s. lelkész. Fülöp Péter.

Rettegai János. Winkler Ferencz. Rettegai Albert. Betegh Pál.

— **Életuntak.** Mult kedden három 14—15 éves leánykát tartóztatott le Kézdi-Vásárhelyt a rendőrség csavargásért. A kihallgatás rendjén sok mindenféle épületes vallomást tettek s többek között azt is, hogy hárman elhatározták, hogy előlik magukat. Kiderült az is, hogy e nagy életuntság oka egy daliás fiúnál, ki mindhárom leányka szívét elrabolta. Meg is indulának a buszszermesek a Büdös kénbarlang felé, hol már annyi fájó szív talált enyhülést, amde az utolsó pillanatban meggondolták magukat, fájó szívüket visszahozták Kézdi-Vásárhelyre s itt aztán a rendőrök mint foglalkozás nélkül levő egyéneket letartóztatták. Bizonyára örökös titok fog maradni, hogy a daliás fiúnál vajjon méltányolni fogja-e e megható hármasszerelmet.

— **Egy szó Braziliába.** A főpostaigazgatóság a napokban tette közzé az új posta- és táviró-díjszabást Amerikába. E szerint Budapesttől Rio de Janeiro és Pernambucoig egy telegrafált szónak a díja 3 frt 42 kr, Brazília egyéb pontjaira 3 frt 92 krajczár.

— **Köszönetnyilvánítás.** Nagyságos Horn Dávid ur a gyulafalvi és komaudói fűrésztelések egyik cégtulajdonosa, a ki Háromszékvármegyében léte óta oly sok jót adta a jótékony cselekedetek iránti nemese érdeklődésének, önzetlen nemese gondolatosságának újabb fényes bizonyosságát adta az által, hogy a háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézetnek folyamatban levő gazdasági épület építéséhez szükséges épületfákat és deszkákat díjmentesen sziveskedett adományozni. Ez anyagokat Horn Mór vezérigazgató ur saját költségén szállíttatta K.-Vásárhelyre. E nemese tett dicséretre nem szorulnak, de méltók arra, hogy itt a nyilvánosság terén árváink nevében melegen érezték köszönetünknek, őszinte hálafeleletnek nyílt kifejezést adjunk, óhajtván, hogy sok ily nemeselekedet, önzetlen hazafiatok ajándékozzon az egek Ura a Székelyföldnek s abban szerény intézetünknek, hogy így human intézetünk a kívánt mértékben hova-tovább annál nagyobb sikerrel tölthessék be nemese hivatásukat. Kézdi-Vásárhelyen, 1892. július 27. A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleánynevelőintézet nevében: Bárány Szentkereszty Stephanie elnök, Vajna Károly jegyző.

Új ásványvíz.

Ama sok természeti kincs között, mikkel megénk oly dusan meg van áldva, bizonyára igen tekintélyes helyet foglal el a polyáni savanyvíz melyet nem régebben bérlet ki Szabó Albert k.-vásárhelyi könyvnyomda-tulajdonos oly célból, hogy azt célszerű berendezés és töltési rendszer mellett a közforgalomra alkalmasabbá tegye. A savanyvízet már a vegyelemzés is nagyon ajánlja, de a jelenlegi kezelés mellett nemcsak mint kitűnő gyógyvíz, de mint élvezeti czikk is rendkívül ajánlható. Szénsavtartalma oly mennyiségű, hogy a dugasz kihúzásakor a víz, mint a pezsgő, az üvegből kiugrik. Már ez is megkülönbözteti a polyáni „Venus” vizet a többi savanyvízekről, s ezen kívül a szénsavas magnésium, vas és jód részek sokféle betegség ellen kitűnő gyógyszerré teszik. Különösen beteges, vérszegény gyermekeknek nem lehet eléggé ajánlani. A polyáni „Venus-forrás” kitűnő voltát legjobban azok az egészséges, piros arcok bizonyítják, melyek a polyániakat minden más községbeli lakosoktól megkülönböztetik.

Felreértés kikerülése végett szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy a „Venus-forrás” vize nem azonos azzal, melyet városunk közönsége „polyáni borviz” néven ismer, s melyet a polyáni osidók óta cserépkancsókban szállítanak városunkba. Az új ásványvíz forrását maga a tulajdonos ástatta s látta el mindami kellekkel és felszereléssel, s gondoskodott annak szakszerű kezeléséről, melyeknek segélyével egy kitűnő ásványvíz értékesíthetővé, az emberiség közhasználatára alkalmassá válik. Éppen ezért a „Venus-forrás” minőség tekintetében össze sem hasonlítható az említett „polyáni borviz”-zel. S meg vagyunk győződve, hogy a „Venus-forrás” — melynek töltését és dugaszolását a tulajdonos modern és igen célszerű gépekkel végezteti — méltó feltűnést fog kelteni széles körben nemcsak bannulatos gyógyító hatása által, de mint kellemes üdítő

ital is. Azonban a tulajdonosnak lapunkhoz való viszonyánál fogva nem bocsátkozunk az új ásványviz tüzetesebb méltatásába; e helyett egyszerűen ide iktatjuk szó szerint a vegyelemzés eredményét a szakértői véleménynyel együtt, mint a melyek ékeesebben beszélnek minden dicséretnél az új forrásról.

Kivonat a keszthelyi vegyikísérleti állomás jegyzőkönyvéből.

24		
1892.		
A kézdipolyáni „Venus-forrás” vizének chemiai elemzése.		
10.000 gramm vizben foglaltatik:		
Szénsavas mész	Ca CO ₃	12.43 gramm.
„ magnesia	Mg CO ₃	13.13 „
„ natrium	Na ₂ CO ₃	2.93 „
„ kalium	K ₂ CO ₃	0.49 „
„ lithium	Li ₂ CO ₃	0.09 „
„ vasélecs	Fe CO ₃	1.73 „
Natriumchlorid	Na Cl	0.13 „
Strontiumchlorid	Sr Cl ₂	0.47 „
Aluminiumchlorid	Al ₂ Cl ₆	0.07 „
Jodnatrium	Na I	0.04 „
Kénsavas aluminium	Al ₂ (SO ₄) ₃	0.71 „
Phosphorsavas mész	Ca ₃ (PO ₄) ₂	0.16 „
Siliciumdioxid	Si O ₂	0.92 „
Szabad és félig kötött szénsav		48.20 „
		81.50 gramm

Hőmérséklete 10° C.
Ezen elemzési adatok alapján a kézdipolyáni „Venus-forrás” egyike a kiváló alkalikus savanyúvizeknek, mely alkatrészeinek kedvező összetételénél, kellemes üdítő ízénél és jelentékeny szénsav-

tartalmánál fogva a savanyúvizek között méltán első helyet foglal el, s mint gyógy- és borvíz előreláthatólag nagy elterjedtségnek fog örvendeni.

Kelt Keszthelyen, június hó 10-án 1892.
Dr. Csanády Gusztáv,
a vegyészeti tanára,
a keszthelyi vegyikísérleti állomás főnöke

Vélemény.
Szerencsés vegyi összetételénél fogva (lásd vegyelemzését) kitűnő sikerrel ajánlható a következő betegségek ellen:

- I. Mint égvényes földes víz a gyomor- és bélcsatorna, hólyaghurut és a légzőszervek hurutja, mint nátha, tüdőkatarrhus, gégekatarrhus, rekedtség, kezdő gümőkór, aranyeres bántalmak és köszvény ellen. Mint ilyen megszünteti a gyomornedv túlságos savanyúságát, feloldja a gyomorban képződött nyálkát, megszünteti az émelygést. Természetes, hogy azon bajok, melyek a hurutos állapotokkal összefüggésben vannak, mind javulnak.
- II. Rendkívül dus szénsavtartalmánál fogva főleg mint ideginger hat, a gyomornedv elválasztását fokozza, fejleszti az étvágyat és émelygéseknél csillapítólag közreműködik.
- III. Mint vasas víz a vérszegénység (anémia) és az ezzel összefüggő betegségek ellen.
- IV. Mint dus jód tartalmu víz görvélkór (skrofula), bujakór (sifilis) ellen. Folytonos használata mellett még a golyva is eloszlik.
- V. Borral vagy magára kellemes, csipős üdítő ital, a szomjúságot még a lázas betegeknek is erősen csillapítja.

VI. Folytonos használatánál különösen járványos, de igen sok nem járványos betegség is megakadályozható.

Megrendelhető nagyban Szabó Albertnél, kapható üvegenként 3 kr-ával Jancsó Gyula kereskedőnél és Mágori Sándor vendéglősnél Kézdi-Vásárhelyt.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

Tüzifa-eladás.

A «Halaság» nevű erdőségben Felső-Torjától 7—8 kilométer távolság, ut a szeregető felé, a Molnár Józsiás tulajdonát képező erdőben több száz öl jó, száraz vegyes tűzifa és hasáb bükkfa szabad kézből árverezés útján 3 vagy esetleg több ölenként azonnali készpénzes fizetés mellett folyó évi augusztus 28-án délelőtt 9 órától kezdődőleg a helyszínén a többet ígérőnek eladatik. Nagyobb mennyiségben vásárlók ugyanott a helyszínén egyezség útján is vásárolhatnak.

Mindenemű előleges tudakozódásokra készséggel ad felvilágosítást K. Vásárhelyt

Molnár Józsiás.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d .

Érvényes 1891. október hó 1-től. PREDEAL—NAGY-VÁRAD. Érvényes 1891. október hó 1-től.

A l l o m á s o k			Vegyes vonat	Személyvonat	Gyorsvonat	A l l o m á s o k			Vegyes vonat	Személyvonat	Gyorsvonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. ind.)	(érk. ind.)			
Brassó (vendéglő)			4.20	7.23	2.48	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	10.31	12.53	10.47	1.18	
Botfalva			4.48	7.47		Nagy-Enyed	12.28	2.49	1.08	2.49	
Földvár			5.07	8.08		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	1.35	4.07	2.21	4.40	8.07
Mogyorós			5.26	8.23		Gyéres (elágazás Torda felé)	2.31	4.52	3.08	5.20	
Apáca			5.42	8.37		Kolozsvár (vendéglő)	3.18	5.26	5.14	6.52	11.01
Kőpecs			6.02	8.57		Nagy-Várad (vendéglő)	6.08	7.40	10.44	11.51	5.30
Ágostonfalva			6.09	9.04		Budapest	11.04	12.09	6.35	8.40	7.30
Alsó-Bákos			6.26	9.20		A foglalt számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 47 perczig számított éjjeli időt jelentik.					
Homoród			6.55	9.46							
Kacsa			7. 2	9.59							
Bene			7.32	10.20							
Erked			7.52	10.36							
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)			8.23	11.03							
Szegesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)	8.46	11.19							
Medgyes			8.53	11.29							
			10.09	12.37							

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Érvényes a megnyitás napjától.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4:00 d. u. 2:45	Brassó	indul reggel 8:30 d. u. 3:10
Imecsfalva	" " 4:17 " 3:02	Szász-Hermány	" " 8:49 " 3:29
Páva-Zabola	" " 4:34 " 3:19	Prázmár	" " 9:13 " 3:53
Kovácsna	" " 4:47 " 3:32	Kökös	" " 9:26 " 4:06
Barátos	" " 5:17 " 4:02	Uzon	" " 9:43 " 4:23
Nagy-Borosnyó	" " 5:33 " 4:18	Kilyén	" " 9:58 " 4:38
Eresztevény	" " 5:52 " 4:37	Sepsi-Szentgyörgy	" " 10:23 " 5:03
Sepsi-Szentgyörgy	" " 6:32 " 5:17	Eresztevény	" " 10:51 " 5:31
Kilyén	" " 6:42 " 5:27	Nagy-Borosnyó	" " 11:13 " 5:53
Uzon	" " 7:00 " 5:45	Barátos	" " 11:42 " 6:22
Kökös	" " 7:13 " 5:58	Kovácsna	" " 12:00 " 6:41
Prázmár	" " 7:30 " 6:15	Páva-Zabola	" " 12:13 " 6:53
Szász-Hermány	" " 7:50 " 6:35	Imecsfalva	" " 12:28 " 7:08
Brassó	érk. reggel 8:08 este 6:53	Kézdi-Vásárhely	érk. délután 12:46 este 7:26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.